XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E UNIVERSIDADE

UNIÓN EUROPEA
Fondo Social Europeo
"O FSE inviste no teu futuro"

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y FORMACIÓN PROFESIONAL

Probas de acceso a ciclos formativos de grao medio

CMPS002

Lingua galega

Parte sociolingüística. Lingua galega

1. Formato da proba

Formato

- A proba consta de vinte cuestións tipo test, distribuídos deste xeito:
  - Texto 1: cinco cuestións tipo test.
  - Texto 2: cinco cuestións tipo test.
  - Bloque de dez cuestións tipo test.
- As cuestións tipo test teñen tres posibles respostas das que soamente unha é correcta.

Puntuación

- 0,50 puntos por cuestión tipo test correctamente contestada.
- Cada cuestión tipo test incorrecta restará 0,125 puntos.
- Polas respostas en branco non se descontará puntuación.
- No caso de marcar máis dunha resposta por pregunta considerarase como unha resposta en branco.

Materiais e instrumentos que se poden empregar durante a proba

- Bolígrafo con tinta negra ou azul.

Duración

- Este exercicio terá unha duración máxima de 50 minutos.

2. Exercicio

Texto 1

Ponte Mantible, o último acueduto de Santiago de Compostela

O Barrio de Vite conserva o último acueduto de Santiago de Compostela: trátase da Ponte Mantible, unha canalización construída sobre o río Corgo que data do século XII e que aínda segue en funcionamento, levando auga ás fontes da cidade.

A súa construción remóntase aos tempos de Diego Xelmírez, primeiro arcebispo de Santiago, responsable xunto ao seu tesoureiro, o Mestre Bernardo, de levar a cabo grandes obras para a rede de abastecemento da cidade.

A afluencia masiva de peregrinos a finais do século XI levou a que o rudimentario sistema da cidade se vise excedido: as fontes non tiñan subministración suficiente e dise que os monxes de San Martiño Pinario nin podían lavar as mans.

Ante esta situación desesperada, o arcebispo mandou reconstruír un pequeno acueduto duns dous séculos de antigüidade, situado "a mil pasos da cidade" e construído en tempos do bispo Sisnando.

Aínda que non se coñecen os prazos exactos da construción destas canalizacións, si se sabe cando concluíu: o 11 de abril de 1122, a data que figuraba na Fonte do Paraíso, o punto de destino do novo sistema de subministración.

"Eu, Bernardo, tesoureiro do beato Santiago, trouxen esta auga aquí e construín a presente obra pola miña alma e pola dos meus pais. Ano 1122, 11 de abril", rezaba en latín a placa da fonte, xa desaparecida.

Este acueduto canalizaba a auga de dous mananciais situados no alto do Monte de Vite, en Chan de Curros e Fonte Branca, e trasladábaa ata o Convento de Santa Clara, desde onde era distribuída en varias direccións.

[https://www.elespanol.com/quincemil/articulos/actualidad/ponte-mantible-el-ultimo-acueducto-de-santiago-de-compostela]

1. Segundo o texto, cal é a información **correcta**?

A No século XII foi reconstruída unha canalización sobre o río Corgo que xa tiña douscentos anos.

B No ano 1122 o arcebispo Xelmírez mandou construír unha fonte ornamental situada fóra da cidade.

C No Convento de Santa Clara os monxes careceron de abastecemento de auga ata o século XIII.

2. Segundo o texto, cal é a información **falsa**?

A O mosteiro de San Martiño Pinario non tiña un bo abastecemento de auga antes de facer esta obra.

B O Mestre Bernardo financiou a construción dun acueduto en Santiago na época do bispo Sisnando.

C A Fonte do Paraíso tiña unha placa con datos sobre a reconstrución do acueduto no século XII.

3. Segundo o texto, a Ponte Mantible foi construída para:

A Transportar mananciais ata o centro de Compostela para sementar os campos da cidade.

B Trasladar fontes a lugares próximos ás obras de construción da catedral de Santiago.

C Levar auga ata a cidade de Santiago nunha época en que xa chegaban a ela moitos peregrinos.

4. No texto, a palabra *tesoureiro* (liña 16ª) significa:

A Persoa encargada da administración das finanzas dunha organización ou entidade.

B Persoa ou cousa á que se lle dá moito valor ou á que se quere moito polos seus méritos.

C Conxunto de cousas preciosas, como por exemplo xoias, diñeiro ou obxectos de valor.

5. No texto, a palabra *rudimentario* (liña 7ª) significa que:

A Está moi coidado e é requintado e refinado en exceso, porque ten moito artificio.

B Resulta difícil de comprender por estar constituído de diversos elementos e presentar complicación.

C Non alcanzou un alto grao de desenvolvemento, senón que está pouco elaborado.

Texto 2

Xela Arias Castaño protagonizará o Día das Letras Galegas no ano 2021

Así o decidiu o pleno da Real Academia Galega (RAG), que destaca á poeta sarriá como "unha voz singular da xeración que anovou nos anos 80 a poesía galega en temas, estilo e forma", subliñando ademais "o seu labor pioneiro na tradución ao galego de clásicos universais e como editora". Xela Arias convértese na quinta muller homenaxeada no Día das Letras Galegas nos 58 anos desta celebración (...).

A RAG cualifica a Xela Arias como "unha das voces máis destacadas da poesía galega contemporánea", autora "dunha poesía singular, transgresora, sincera e comprometida". Destaca que "por idade, Xela Arias formou parte dun grupo de poetas que tamén recibirán a homenaxe da Academia a través dela: o dos mozos e mozas que renovaron a poesía galega a partir dos primeiros anos 80" (...). A profesora Chus Nogueira incide en que "Xela Arias constituíu un modelo para novas escritoras e escritores" (...).

En 1986 Xela Arias foi finalista do premio Lousada Diéguez co seu primeiro libro, titulado *Denuncia do equilibrio*. En 1990 saíu do prelo *Tigres coma cabalos*, volume no que os versos e a fotografía se fusionan a través de vinte e catro poemas acompañados doutras tantas imaxes (...). No seu terceiro poemario, *Darío a diario* (1996), dedicado ao seu fillo, abordou a maternidade dende unha ollada afastada do tratamento tradicional (...).

A RAG recoñece igualmente o seu traballo como tradutora. Entre outros títulos, verteu ao galego dende o inglés, o italiano, o portugués ou o castelán autores e autoras como Bram Stoker (*Drácula*) e Roald Dahl (*As bruxas*) (...). A súa tradución de *Amor de perdición* (1986) de Camilo Castelo Branco foi merecente do Prémio de Tradução da Sociedade da Língua Portuguesa; o seu *O derradeiro dos mohicanos* (1993) de James F. Cooper foi recoñecido co Premio R. Cabanillas de Tradución (...).

[https://praza.gal/cultura/xela-arias-protagonizara-o-dia-das-letras-galegas-no-ano-2021]

6. Segundo o texto, cal é a afirmación **correcta**?

A Bram Stoker verteu ao galego obras escritas en inglés, italiano, portugués e castelán.

B Xela Arias escribiu un libro en verso no que combinou poemas e fotografías.

C Castelo Branco foi galardoado co Prémio de Tradução da Sociedade da Língua Portuguesa.

7. Segundo o texto, cal é a afirmación **correcta** sobre o Día das Letras Galegas?

A As obras poéticas máis importantes de Xela Arias son *As bruxas* e *Amor de perdición*.

B Aos poetas da xeración de Xela Arias váiselles render tributo a través desta homenaxe.

C A Academia Galega concederá un premio literario para a tradución da obra de Xela Arias.

8. Segundo o texto, cal é a afirmación **falsa**?

A Xela Arias é a quinta escritora que vai ser celebrada no Días das Letras Galegas.

B Chus Nogueira opina que esta escritora é un exemplo a seguir para os autores galegos.

C Lousada Diéguez foi finalista dun premio co seu primeiro libro de poemas en 1986.

9. A palabra *afastada* (liña 16ª) significa que está:

A Cerca.

B Lonxe.

C Preto.

10. A palabra *transgresora* (liña 7ª) ten como sinónimos:

A Infractora, conculcadora, quebrantadora, contraventora.

B Atacante, agresora, ofensiva, violenta.

C Implicada, enleada, involucrada, ensarillada.

Bloque de cuestións

11. Cal é a serie de palabras **correcta**?

A Hidratar, desinchar, hemiciclo, ombreiro, anhelar.

B Enrique, hinchar, arpa, bahía, hematólogo.

C Elena, hinflar, arpón, vahído, hemodiálise.

12. Cal é a afirmación **correcta**?

A Os nomes rematados en *-axe* como *viaxe, friaxe, dobraxe e garaxe* son de xénero masculino, agás *paxe* e *personaxe*.

B Os nomes rematados en *-ume* como *pesadume, lume, cume* e *legume* son de xénero masculino, agás *servidume* e *mansedume*.

C Os nomes rematados en *-or* como *cor, dor, calor, favor* e *suor* son de xénero masculino, agás *flor* e *labor*.

13. Cal destas oracións contén un **uso correcto** do xerundio?

A Búscase secretaria falando inglés.

B Tiña auga fervendo ao lume.

C Decreto regulando o horario dos comercios.

14. Cal é a serie de palabras correctamente acentuada?

A Termostato, parásito, misil, cónclave, futbol, médula.

B Beisbol, cíclope, facil, atmósfera, textil, diócese.

C Período, elite, olimpíada, paxaro, cardíaco, chofer.

15. Cal destas series de palabras contén **hiperenxebrismos** (modificación artificial de certas palabras propias dun idioma para diferencialas das formas coincidentes noutra lingua)?

A Albanel, enquisa, marmelo.

B Crebafolgas, amaraxe, aluar.

C Sinceiro, hourizonte, semán.

16. Cal é a serie de palabras correctamente escrita?

A Engano, dolmen, arenífero, personaxe, xenerativo, lunar.

B Amenaza, consonante, abonar, persona, arenal, xenerar.

C Persoaxe, avoar, condear, abandoar, areal, luar.

17. Cal destas oracións contén un **uso correcto** do infinitivo?

A Ao entrares (ti) na tenda pon sempre luvas.

B Pedir (vós) a un compañeiro que vos axude.

C Habedes de facerdes (vós) os traballos de clase.

18. Cal é a serie de palabras **correcta**?

A Estremadura, expectacular, espremer, extranxeiro, espiar.

B Extremadura, expoliar, extender, extrañar, exclusa.

C Estremadura, escusa, escorrer, escavar, esplendor,

19. Cal é a oración que contén un **uso incorrecto** da posición do pronome persoal átono?

A Ninguén lles dirixiu a palabra.

B Me dixo que o fixera ela.

C Seica te chamou onte.

20. Cal é a serie de palabras **correcta**?

A Ouriolo, auga-neve, de algún, boca-aberta, entre ambos.

B Aqueloutros, vichelocrego, portavultos, mirasoles, trasantonte.

C Papafigo, recolle-pelotas, mal humor, lava-pratos, pasado mañá.

3. Solución para as preguntas tipo test

Nº	A	B	C	
1	X			
2		X		
3			X	
4	X			
5			X	
6		X		
7		X		
8			X	
9		X		
10	X			
11	X			
12		X		
13		X		
14			X	
15			X	
16	X			
17	X			
18			X	
19		X		
20		X		
N.º de respostas correctas (C)				
N.º de respostas incorrectas (Z)				
Puntuación do test= C×0,5-Z×0,125				

Nas preguntas de test, por cada resposta incorrecta descontaranse 0,125 puntos. As respostas en branco non descontarán puntuación.